

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלויות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון קבלת ילד/אח עם מוגבלויות שכלית

שנה ומחבר

Brenner, J. (1979). *Sibling Acceptance Questionnaire*. Unpublished manuscript.

תורגם לעברית

2024, ד"ר רעיה אלון, החוג לחינוך מיוחד, מכללת ירושלים.

מטרת כלי המחקר

השאלון נועד לבדוק את רמת הקבלה של אחאים ללא לקות את אחיהם עם מוגבלויות שכלית, בדגש על הבנה, תמיכה וקבלה חברתית.

סוג כלי המחקר

שאלון

אוכלוסיית היעד

אחאים ללא לקות של ילדים עם תסמונת דאון או מוגבלויות שכלית התפתחותית.

אופי הדיווח

דיווח עצמי

מבנה כלי המחקר

חד מימדי

סוג סולם המדידה

הפריטים המביעים קבלה או דחיה של האח על סולם בן 5 רמות, בו 1= אי הסכמה=5, הסכמה מלאה. הציון מחושב על פי ממוצע התשובות, לאחר היפוך הפריטים שמשמעותם שלילית. ככל שהציון גבוה יותר הקבלה גדולה יותר.

סוג הפריטים בכלי המחקר

דירוג

אורך כלי המחקר

30 פריטים.

תוקף ומהימנות

במחקר של קניג- גורפינקל נמצאה מהימנות של: אלפא קרונבך 0.81.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. מגדר האח הבריא, סגנון התמודדות שיתופית של ההורים, הערכה עצמית וקבלה של אחים בריאים את אחיהם בעלי פיגור שכלי.
2004, קניג- גורפינקל אורה, מנחה: פרופ ' כץ שלמה, אוניברסיטת בר אילן.
מק"ט [526](#)
2. קוהרנטיות, אופטימיות רגשות ותמיכה חברתית של אחאים בגילאי הבגרות המתהווה כמנבאי קבלה של אחיהם עם תסמונת דאון.
2024, ד"ר רעיה אלון, החוג לחינוך מיוחד, מכללת ירושלים.
מק"ט [890-661-2021](#)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < היבטים משפחתיים < דחק משפחתי, תמיכה משפחתית ורווחה נפשית של המשפחה < שאלון קבלת ילד/אח עם מוגבלות שכלית

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <](#)

שאלון קבלת האח בעל פיגור שכלי

ברנר (1979)

להלן מופיעה רשימה של עמדות ודעות. אלו הן דעות של אחים ואנשים שונים על אופן חינוכו של ילד עם פיגור שכלי, מצבו בבית והשפעתו על הסביבה הקרובה לו. עליך לקרוא את הדעות הנ"ל ולאמר באיזו מידה הינך מסכים אתן.

סמן בעיגול סביב המספר 1-5 אם מאד לא מסכים

2-אם לא מסכים

3-אם לא יודע

4-אם מסכים

5-אם מסכים מאד.

1. אחים חושבים כי לא רצוי לספר לקרובים מה לא בסדר עם אח שלהם.

5 4 3 2 1

2. יש אחים שחושבים כי אין לצאת עם אחיהם הפגוע לקניות, טיולים וכו' עקב הקשיים שהוא מעורר.

5 4 3 2 1

3. יש אומרים כי נוכחות ילד עם נזק מוחי בבית מפריעה לילדים האחרים.

5 4 3 2 1

4. כשמדובר בי אישית נראה לי כי אני מרגיש בחופשיות לדון עם קרובים על מגבלות אחי.

5 4 3 2 1

5. יש אנשים הטוענים כי ילד שנולד מפגר תמיד נשאר מפגר ויש להשלים עם זאת.

5 4 3 2 1

6. אנשים חושבים כי טבעי שילד פגום יעורר יותר חוסר סבלנות מילדים אחרים במשפחה.

5 4 3 2 1

7. קיימת דעה כי לידת ילד עם נזק כלשהוא משנה את החיים בבית לרעה.

5 4 3 2 1

8. בני משפחה בדרך כלל מתבישים כשאנשים אחרים מסתכלים על בן משפחתם הפגוע.

5 4 3 2 1

9. לידת ילד פגוע מגבילה את חייהם החברתיים של בני המשפחה.

5 4 3 2 1

10. עדיף לא לקחת אה עם פיגור לביקור אצל קרובים, ידידים או שכנים כיוון שהוא מכביד.

5 4 3 2 1

11. אני יכול לספר בגלוי מה הבעיות של אחי.

5 4 3 2 1

12. אני חושב שעדיף שהורי ישקיעו את רוב זמנם הילדיהם הבריאים משום שהם מקבלים יותר תוצאות.

5 4 3 2 1

13. כדי לחנך טוב ילד עם פגם מוחי יש להענישו על התנהגות רעה ולא לוותר.

5 4 3 2 1

14. אחות מרגישה טוב יותר כשהיא אומרת לאנשים אחרים שלאחיה/ אחותה יש בעית התפתחות.

5 4 3 2 1

15. לא תמיד המשפחה צריכה לעשות את המקסימום האפשרי עבור ילד מוגבל.

5 4 3 2 1

16. אין להפלות ילד מוגבל לטובה או רעה על פני הילדים האחרים במשפחה.

5 4 3 2 1

17. הורים נוטים לכעוס על ילדם המוגבל ללא סיבה יותר מאשר על הילדים האחרים במשפחה.

5 4 3 2 1

18. יש אומרים כי על המשפחה להתייעץ ולנהוג בהתאם להנחיות איש מקצוע.

5 4 3 2 1

19. משמעת חריפה מפתחת אופי חזק ולכן רצויה בחינוך ילד מוגבל.

5 4 3 2 1

20. במשפחה בדרי"כ כולם עסוקים מידי בכדי לענות על צרכי הילד הפגוע.

5 4 3 2 1

21. גילויי חיבה עשויים לקלקל התנהגותו ואופיו של הילד המוגבל.

5 4 3 2 1

22. בתכנון פעולות הבית רצוי להתחשב במיוחד בצרכים והאינטרסים של הילד הפגוע.

5 4 3 2 1

23. יש אחאים המנסים להימנע מלהתקל באנשים זרים כשהם נמצאים עם אחיהם הפגוע.

5 4 3 2 1

24. יש בני משפחה המעדיפים כי בן המשפחה הפגוע יהיה במוסד משום שאז הם חשים כי הבעיה

רחוקה מהם.

5 4 3 2 1

25. על אנשים להתיחס לילד מוגבל בדרך הטבעית ביותר.

5 4 3 2 1

26. כדי לטפל טוב בשאר הילדים הגיוני שיצא לאמא להקדיש פחות תשומת לב לילד המוגבל.

5 4 3 2 1

27. לאנשים נראה כי ילד פגום עושה הרבה צרות במשפחה.

5 4 3 2 1

28. אחאים רבים חשים לעיתים ברגשות התנכרות כלפי אחיהם עם הפיגור ורואים זאת כרגש

טבעי.

5 4 3 2 1

29. כדי למנוע התנהגות לא רצויה אצל הילד המוגבל יש להשתמש בעונשים השונים.

5 4 3 2 1

30. נראה כי על בני המשפחה להקדיש את רוב זמנם הפנוי לילד הפגוע במשפחה.

5 4 3 2 1